

Projekt
Strategisk planering
Johanna Blomberg

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Taxa för vatten och avlopp 2019

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att godkänna reviderat förslag till taxa för vatten och avlopp 2019 i enlighet med bilaga 1 till ärendet
- att överlämna det reviderade förslaget till kommunfullmäktige i Stockholm och Huddinge för beslut

Krister Schultz
Verkställande direktör

Hans Gillsbro
Avdelningschef
Projekt

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall har i uppdrag att trygga och säkra de snabbt växande Stockholms och Huddinges dricksvatten- och avloppshantering med en minimerad påverkan på miljön. Det innebär kostnader för förstärkt underhåll och utbyggnad av anläggningar och ledningsnät. För att förverkliga detta, i enlighet med bolagets strategiska plan, behöver intäkterna, genom brukningsavgifterna, utvecklas i takt med kostnaderna. Vidare behöver intäkterna för nyanslutning, genom anläggningsavgifterna, spegla motsvarande kostnader.

För att täcka bolagets kostnader för VA-verksamheten under 2019 föreslås en generell höjning av brukningsavgifterna med 2 %, inklusive särskilda VA-abonnemang, serviceåtaganden och industriavloppstaxan. För en jämförbar villa, så kallad typhus A, blir ökningen 74 kr per år. Årskostnaden blir 3774 kr (inkl. moms). Detta motsvarar en kostnadsökning på 6 kr per månad. För ett flerfamiljshus, så kallad typhus B, blir ökningen 563 kr per år, till en total årskostnad på 28 723 kr (inkl. moms). Detta motsvarar en ökning på 3 kr per månad och lägenhet.

I enlighet med beslutad plan för att uppnå full kostnadstäckningsgrad vid ny anslutning av fastigheter innebär förslaget att de nya anläggningsavgifterna höjs med ca 26 % för typhus A, till 122 420 kr (exkl. moms), och ca 27 % för typhus B, till 273 620 kr (exkl. moms).

Detta ärende ersätter det tidigare förslaget som beslutades i styrelsen 2018-06-07 med anledning av beslut om återremiss i Stockholms kommunfullmäktige 2018-10-01. Ärendet har ännu inte behandlats i Huddinge och kommer inför deras sammanträde att uppdateras med detta ärende. I det tidigare ärendet saknades författningstexten som bilaga och det fanns ett summerings- och avrundningsfel avseende förslaget till de nya anläggningsavgifterna för typhus A respektive typhus B.

Bakgrund

Taxa för VA-tjänster finns reglerat i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Avgifterna ska täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen, en så kallad självkostnadsprincip. Vidare ska fördelningen av avgiftsuttaget ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

VA-taxan beslutas av kommunfullmäktige i Stockholm respektive Huddinge. Vid styrelsemöte för Stockholm Vatten AB 2018-06-07 godkändes bolagets förslag till taxa för vatten och avlopp 2019. I samband med ärendets beredning till kommunfullmäktige i Stockholm, beslutad av kommunstyrelsen i Stockholm 2018-09-19, kompletterades ärendet med en färdigställd författningstext. Därefter har det upptäckts att vissa hänvisningar blivit fel samt att en felaktig enhet angivits. I den ursprungliga ärendetexten har det även upptäckts ett summerings- och avrundningsfel avseende förslaget till de nya anläggningsavgifterna för typhus A respektive typhus B. Med anledning av dessa fel fattade Stockholms kommunfullmäktige beslut 2018-10-01 om att ärendet skulle återremitteras. Mot bakgrund av detta tas ett reviderat förslag upp för nytt beslut i Stockholm Vatten AB:s styrelse 2018-10-04.

VA-taxan består av två delar, anläggningsavgift och brukningsavgift. *Anläggningsavgiften* är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. *Brukningsavgiften* är en periodisk avgift som betalas fyra gånger per år för att täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, ränta och avskrivningar. Brukningsavgiften består av tjänsterna vatten (V), spillvatten (S) och dagvatten (D). Dagvattentjänsten kan i sin tur delas upp i dagvatten fastighet (Df), dagvatten gata (Dg) och dagvatten allmän platsmark (Dapm). Utöver brukningsavgiften finns även avgifter för särskilda VA-abonnemang, serviceåtaganden och industriavloppstaxa.

Vid nationell jämförelse används så kallade typhus vilka ska spegla ett svenskt genomsnitt. Typhus A är enfamiljsvilla med 800 m² tomtyta som nyttjar vattentjänsterna V, S, Df, Dg och förbrukar 150 m³ vatten per år. Typhus B är flerfamiljsfastighet med 15 lägenheter med 800 m² tomtyta som nyttjar vattentjänsterna V, S, Df, Dg och förbrukar 2 000 m³ vatten per år.

Anläggningsavgiften har varit oförändrad under flera år vilket har resulterat i en kostnadstäckningsgrad för nyanslutning på ca 40%. På styrelsemötet 2017-12-07 togs beslut att höja anläggningsavgiften under fyra år, med start 2018, för att uppnå 100 % kostnadstäckningsgrad.

Brukningsavgiften har höjts vid fyra tillfällen sedan 2015 (9 % 2015-10-01 och 5 % årligen den 1 januari 2016-2018). Från och med 2018-07-01 gäller en ny konstruktion för dagvattentjänsterna, i linje med branschföreningen Svenskt Vattens basförslag för utformning av VA-taxan. Den nya konstruktionen medför en omfördelning av avgiftskollektivet men bolagets totala intäkt beräknas vara oförändrad. Hushållens dagvattentaxa berörs inte i någon större omfattning, de flesta hushåll får en förändrad eller sänkt dagvattenavgift. De största höjningarna blir för abonnenter med mycket hårdgjord yta eller allmän platsmark. Effekten av

dagvattentaxan när den börjar gälla 2018-07-01 är att årskostnaden för en jämförbar villa, så kallad typhus A, sänks från 3 739 kr per år till 3 701 kr per år (inkl. moms).

ÄRENDET

Plan för 2019

I samband med prognosarbetet (P1) har en analys gjorts kring eventuella förändringar i kostnader och intäkter för 2019 jämfört med flerårsbudgeten. Utifrån den information som framkommit under prognosarbetet överensstämmer planen i stort även om det finns viss indikation på sänkta intäkter och ökade kostnader. Skillnaden är dock marginell (en resultateffekt i storleksordningen 30-40 mnkr) varför det behov av taxeintäkter för VA-verksamheten som beräknades i samband med flerårsbudgeten kvarstår, d v s 1 268 mnkr (tabell 1).

I sammanhanget ska också tilläggas att VA-verksamheten till viss del är väderberoende vilket kan påverka både intäkter och kostnader. Vidare återstår det att se effekten av den nya dagvattentaxan som träder i kraft 2018-07-01. Den nya konstruktionen medför en omfördelning av avgiftsuttaget för dagvattenkollektivet men bolagets totala intäkt beräknas vara oförändrad. I avskrivnings- och räntekostnaderna finns även osäkerhet i framtida investeringstakt och räntesats.

Tabell 1. Budget och prognos för 2018 samt flerårsbudget 2019-2021.

Inklusive affärer utanför huvudmannaskapet	2018	2018	2019	2020	2021
mnkr	Prognos 1	Budget	Plan	Plan	Plan
Taxebaserade intäkter	1 207	1 199	1 268	1 307	1 348
Övriga intäkter	360	337	358	374	385
Summa externa intäkter	1 567	1 536	1 626	1 681	1 733
Aktiverat arbete	101	99	105	106	107
Summa intäkter	1 668	1 635	1 730	1 787	1 840
Entreprenadkostnader	-142	-127	-133	-136	-146
Energikostnader	-118	-122	-124	-133	-142
Skadeståndskostnader	-20	-15	-15	-15	-15
Personalkostnader	-443	-454	-483	-495	-507
Övriga externa kostnader	-565	-505	-497	-500	-503
Summa externa kostnader	-1 288	-1 222	-1 251	-1 279	-1 312
Res före avskrivningar och finansnetto	380	412	479	509	528
Koncerninterna intäkter & kostnader	65	66	63	62	61
Res före avskr & finansnetto	445	478	542	571	588
Avskrivningar	-324	-329	-325	-348	-351
Finansnetto	-110	-115	-130	-174	-211
Resultat efter finansnetto	11	34	87	50	27

Taxeökning, bruksavgift VA

2 % 2 % 2 %

Förslag på taxeförändringar

Anläggningsavgift

För anläggningsavgiften föreslås en höjning motsvarande ca 26 % för typhus A, till 122 420 kr exkl. moms, och ca 27 % för typhus B, till 273 620 kr exkl. moms. Avgiftsnivåerna per

parameter framgår av tabell 2. Enligt statistik från branschföreningen Svenskt Vatten har Stockholm/Huddinge lägst anläggningsavgift i Stockholms län före höjningen. Föreslagen höjning skulle innebära sjätte lägsta anläggningsavgift i länet förutsatt att inga andra kommuner höjer. Det senare är dock mindre troligt.

Tabell 2. Anläggningsavgifter, exkl. moms.

Parameter	2018 (nuvarande)	2019 (förslag)
Servisavgift	38 000	44 000
Förbindelsepunktsavgift	33 000	40 900
Lägenhetsavgift	8 400	10 800
Tomtyteavgift	22,30	33,40

Brukningsavgifter - generellt

För brukningsavgifter föreslås en generell höjning med 2 %, inklusive särskilda VA-abonnemang, serviceåtaganden och industriavloppstaxan. Då det finns väldigt många olika kundkategorier följer nedan några exempel på den föreslagna taxeökningen.

Brukningsavgift – enfamiljshus

För en villa, så kallad typhus A, blir ökningen 74 kr per år, från 3 701 till 3 774 kr (inkl. moms). Detta motsvarar 6 kr per månad. Enligt statistik från branschföreningen Svenskt Vatten har Stockholm/Huddinge näst lägst brukningsavgift i Stockholms län före höjningen. Föreslagen höjning innebär ingen förändring.

Taxan föreslås vara följande 2019, inkl. moms:

Grundavgift	1 074 kr/år
Nyttoavgift (prisklass 1)	1 183 kr/år
Dagvattenavgift	408 kr/bostadsenhet
Rörlig avgift	7,40 kr/m ³

Brukningsavgift – flerfamiljshus

För ett flerfamiljshus, så kallad typhus B, blir ökningen 563 kr per år, till 28 723 kr (inkl. moms). Detta motsvarar 3 kr per månad och lägenhet. Enligt statistik från branschföreningen Svenskt Vatten har Stockholm/Huddinge näst lägst brukningsavgift i Stockholms län före höjningen. Föreslagen höjning innebär ingen förändring.

Taxan föreslås vara följande 2019, inkl. moms:

Grundavgift	3 775 kr/år
Nyttoavgift (prisklass 2)	8 461 kr/år
Dagvattenavgift	2,12 kr/m ²
Rörlig avgift	7,40 kr/m ³

Brukningsavgift – allmän platsmark

Den som ansvarar för allmän platsmark ska betala en avgift per m² för bortledning av dagvatten.

Taxan föreslås vara följande 2019, inkl. moms (exkl. moms):

Avgift per m ²	4,08 kr/m ² (3,26)
---------------------------	-------------------------------

Bolagets analys och bedömning

Höjningen av anläggningsavgiften 2019 är kraftig men i linje med bolagets strävan efter 100 % kostnadstäckningsgrad. Före första höjningen 2018 uppgick täckningsgraden till ca 40 %. Även under 2020 och 2021 väntas stora höjningar.

Brukningsavgifterna höjs generellt med 2 % för 2019. Bolaget kommer att arbeta vidare med att analysera intäkter och kostnader med ambitionen att avgifterna ska fördelas per tjänst och täcka tjänstens kostnad. Detta kommer sannolikt resultera i en mer differentierad förändring av brukningsavgifterna framöver.

SLUT

Bilagor: 1. Taxa för vatten och avlopp 2019 i Stockholms stad och Huddinge kommun, förslag till ny författningstext